

KURJER WARSZAWSKI

D. 18. Lipca. — Rok 1840.
Sobota.

N° 187.

Jutro, Ś. Wincenty *et* Paulo.
U Izraeli: Post.

JO. X. Wiec Jchmość Warszawszy onegdaj raczyli zwiędzić Szpital *Ewangelicki* przy ulicy *Karmelickiej*; oglądali wszelkie szczegóły; wpisali Swe Nazwiska w księgę odwiedzających; i oświadczyli Swe zadowolenie. — JWW. b. Jenerał Lejt: *Kossacki* Dyrektor Gł: Prezy: w Kom: Rząd: Sprawiedliwości, wyjechał w *Lubelskie*; *Hrabia Branicki* Senator za granicę; a Członek Rady Stanu i Rady wychowania publ: *Szmiański* do wód austriackich. — Jak chętni są Warszawianie w niesieniu pomocy ubóstwu, nowy mamy dowód. Dla nowo tworzącej się *Ochrony* na Nowem mieście, raczył bezpłatnie nadesłać Pan L. . . 8 sztuk zabawek, dla zabawy i nauki ubogich małych dzieci, iako to: 6 sztuk zwierzątek domowych, bębenek i szabelkę. Niech NAJWYŻSZY nagrodzi dobroczynność tak chętnem sercem spełnioną. — Wczoraj złożono w Red: Kurjera zł. 15 na Ins: m. z. dzie; od *Ezechjela*, za niepilnowanie służby w znacznym Instytucie, i tyleż dla *Salii Ochrony* od *Alexandra W.* pomimo niestannych napomnień, za ciągłą obojętność w służbie; zaś od *Franciszki Młodszej* z ulicy *Grzybowskiej*, za bałamuctwo zł. 2 na Instytut moral: zan: dzieci. — Pensja wyższa *Płci żeńskiej*, zostająca pod przewodnictwem *W. Marjanny Maciełwskiej*, przenosi się z ulicy *Wareckiej* na *Kra*: Przedm: obok Ś. Rocha, pod Nr 396. — W tych dniach wyszedł z druku 2gi, 15to dniowy Zeszyt *Kalejdoskopu Warsz.* obejmujący 2 interesujące Powieści *Alanka* przez *Jules de Saint-Felix* i *Dobroczyńcy* przez *X. B. Saintine*. Prenumerata przyjmuje się ciągle iakośmy donieśli. — Onegdaj w posesji przy ulicy *Dzikiej*, w podwórzu, spadnięcie z wozu kłosa drzewa natychmiast pozbawiło życia jednego z tamecznych mieszkańców, *Starozakon: mającego* dopiero lat 29. — Od godz: 4tej dziś rano wznowił się deszcz ulewny. Kilkudniowa pogoda bardzo pomogła do zbioru siana — *Krotochwila* 3. aktowa *Przebieg mu raz udało się*, jest tłumaczona

na niemiec: Autor jej *Albini*, należy do dzisiaj szerszych lepszych Pisarzy dramatycz: w Niemczech. Ta *Krotochwila* przedstawiona wczoraj pierwszy raz w *Teatrze Rozmaitości*, ubawiła obecnych i często oklaskami była okrywana. Przywołani, *JP. Panczykowski*, *JPanna Damse* i *JP. Jastrzębski*. Zapytano o *Tłumacza*, wymieniony Artysta *Józef Damsa*. — Kurs wczorajsz: *Dukaty holen:* zł. 19 gr. 15. *Listy zast:* zł. od 98 do 98 gr. 10. *Listy zast:* nowe zł. od 97 gr. 15 do 97 gr. 22; kupon gr 8 1/3. *Obligacje* cząstkowe zł. 480. *Dowody Komisssji Centralnej Likwidacyjnej* za żółd zł. od 28 do 30.

Anglja. — W roku bieżącym Skarb miał 6,897,320 zł. więcej dochodu niż w roku zeszłym; w ogóle we wszystkich gałęziach dochody pomnożyły się znacznie. — *Tłok* ludu przy straceniu (6go b. m.) zbrodniarza *Courvoisier* (*Kurwazje*) był niepamiętny, na placu ekzekucji znajdowało się przynajmniej 15,000 ludzi. *Delikwent* postępował śmiało, na jego widok rozlegały się ze wszęch stron okrzyki oburzenia. Dniem przed śmiercią przyznał powtórnie że przez kilka dni rozmyślał nad planem zamordowania *Lorda Russel*. Krótko przed eksekucją chciał jeszcze udusić się w więzieniu, czujność strażników zniweczyła jego zamiar. — *Marynarka wschodnio-indyjska* jest pozbawioną *Officerów*, z tej przyczyny *Kompanja* jest zmuszoną zaciągać *Officerów* z statków handlowych. — *Listy z Mauritius* datowane 16go Kwiet: donoszą o strasznym orkanie: Miasto *Port Ludwik* przedstawiało widok opłakany; wiele statków rozbito się o brzegi.

Chiny. — *Anglicy* wyznaczeni do wyprawy przeciw *Chińczykom* kupili w *Indjach* wschodnich 1100 sztuk bydła. *Syameczyki* okazują się niechętni dla *Anglików*, którym nie pozwalają kupować u nich bydła. — *Cesarz Chiński* miał udzielić *dymisję* swojemu pierwszemu

Ministrowi *Ke Szen*. — Przy pogrzebie Cesarzowej Chińskiej wybuchł pożar w świątyni; Cesarz kazał za to stracić kilku dozorców. — Portugalczycy w *Makao* zostali w ciągłej twórze przed Chińczykami, którzy są gotowi wytepić wszystkich Europejczyków. Godzieli widać w *Kantonie* rekrutów chińskich uczących się sztuki wojennej. Ich broń składa się z łuku i pary pałaszów, które uderzają jeden o drugi, aby brzękiem odstraszyć nieprzyjaciela.

Francja. — Jenerał Porucznik *Pfueh*, Posel nadzwyczajny Pruski, przybył do *Paryża*. — Xę *Joinville* (Żugwil) przybył 6go b. m. do *Tulon*, i natychmiast wsiadł na fregatę *Belle Poule* (Bel-Pul). — Jenerał *Berthois* (Bertua) i jego Adjutant, udali się 8go b. m. do *Algieru*, celem zbadania środków sposobnych do obrony równiny *Metidja*. — Monitor algier: donosi że armja wraca do *Sahel*, że Marszałek *Valee* (Wale) obwarował *Medehę*, że znaczną część żniwa już zebrano. — Rząd franc: ma zażądać wydania *Balmasedy*, którego chce ukarać za rozmaite zbrodnie popełnione w wielu miejscach. — Były Minister *Karola Xgo*, Baron *Montbel* (Mabel), korzystając z ostatniej amnestji, wraca do *Tuluzy*. — Wkrótce podpisany będzie nowy traktat handlo: między Francją i Anglią. — Prefekt Policji pozwolił *Balmasedzie* na słowo honoru mieszkać w hotelu w *Paryżu*. — Powierzchność *Balmasedy* nie okazuje wcale znakomitego stopnia, iaki zajmował między Karlistami; płaszcz nosi błękitny i czapkę czerwoną z kutasem, zresztą nie nosi żadnych orderów, ani też haftów; cała jego gotówka składa się z sprzedazy 4ch koni; ale za to *Kabrera* lepiej pomyślał o zapewnieniu sobie przyszłości. — Ponieważ *Kabrera* i *Balmaseda* uszli już do Francji, przeto wojna domowa w Hiszpanji, może być uważaną za zupełnie skończoną; wprawdzie *Palacios* błądzi jeszcze w górach nawarskich z garstką gerylasów, lecz i on wkrótce będzie zmuszony ustąpić sile przemagającej. — *Balmaseda* wyraził się: „Ja zamknąłem bramę,” to jest: że jego przejście do Francji, zadało ostatni cios sprawie karlistowskiej. *Balmaseda* zda się nie mieć wiel-

kiego poważania dla *Kabrery*, nazywa go *gitarystą i skoczkiem*. — Nietylko *Balmaseda*, ale i inni dowódcy karlistowscy mają być zażądani przez Rząd *madrycki*. — Ogółem bawi obecnie we Francji 8,000 wychodźców karlistowskich, a Rząd istotnie nie wie gdzie podziwiać taką masę ludzi. Zostawić ich razem, byłoby widocznem niebezpieczeństwem; iedni radzą aby z nich uformowano 2 pułki i odesłano do *Afryki*; lecz ten krok zda się nieroztropnym, gdyż *Abdel-Kader* uzyskałby w karlistach doskonałych instruktorów; inni przypominają, że *Napoleon* używał wychodźców hiszp: do budowy gościńców i fortec. — Dzienniki wynurzają zadziwienie, że *Kabrera* mając 25,000 ludzi, nie śmiał nawet bronić *Bergi*. — Karlistowska *Gazeta Francuska* donosi: Ministrowie hiszp: żądali od Królowej dymissji. — Infant *Don Franciszek de Paula* wyjechał 7go b. m. z *Paryża*, podobno do Hiszpanji. — Fabrykanci machin parowych, ogłosili protestację przeciw zdaniu Pana *Thiers*, iakoby Francuzi nie byli w stanie budowania machin większych; ciż Fabrykanci zapewniali, iż mogą dostarczyć machin o sile 160 do 220 koni.

Hiszpanja. — Depesza telegraficzna d. 6go b. m. donosi: „39 Karlistów, oficerów, członków iunty i xięży schroniło się do *Ossei*. *Berga* jest obłożoną i pozbawioną żywności. *Kabrera* nie ma w *Berdze*” Świeższe depesze donoszą: że *Berga* popadła w ręce Izabelistów. *Karbo* ściga Karlistów; z których 100 przybyło przez *Ossei* do Francji. *Kabrera* znajduje się na czele 4000 wojska przy granicy. „6go o 9tej wieczorem. W tej chwili wszedł do Francji *Kabrera* na czele 5000 wojska; władza aresztowała go natychmiast.”

Niemcy. — Wielka Xżna *Helena* Małżonka W. Xcia *Michała* Pawłowicza, zamyśla udać się z *Wiesbaden* do *Nizy*. Dostojne córki W. Xżnej zajmują się tamże muzyką, której uczą się u Pana *Rozenhain*, brata znakomitego Fortepjanisty z *Frankfortu n. M.* — J. C. W. CESARZEWICZ Następca Tronu Rosyjski: miał 9go b. m. odwiedzić Landgrafa *Filipa* He-

ko-Homburskiego w *Homburgu*. — N. CESA-
RZOWA Rossyjska nie przestaje używać leczenia w *Ems*, chociaż pogoda nie sprzyja. Słuszny to za dowód iak dalece zdrowie Monarchini już jest wzmocnione, że może narażać się na niewygody. — Drugi Syn N. CESARZA Ros: Wielki Xiążę Konstantyn przybył przez *Kiel* do *Hamburga*.

Turecja. — Za wpływem *Porty* Lud Serwski żąda znowu powrotu Radców młodego Xcia *Michała*. — W *Bośni* trwa ciągłe zniechęcenie między *Chrześcjanami* a *Muzułmanami*. — 22go z. m. o Turcji wieczorem przybył do *Sztabutu* pierwszy Sekretarz Wice-Króla *Egiptu*, *Sami* Bej, dla powinszowania Sułtanowi z powodu narodzenia się Sułtanówny *Mewhiby*. Aient egipski jeszcze przed opuszczeniem kwarantanny posunął daleko bieg układów. Mieszkańcy *Sztabutu* są uradowani nowiną, że w *Alexandrii* zaczęto uzbrajać flotę turecką celem zwrócenia jej porcie. Wice-Król ofiaruje za dziedziczość w *Egipcie* i *Syrji* zwrot floty, obwód *Adany*, tudzież miasta święte i wyspę *Kandję*, którą tylko chce zatrzymać drogą dzierżawy. Te warunki zostałyby niebawem przyjęte, jeśli Ministrom tureckim nie wpadnie na myśl korzystać z wypadków w *Syrji*. — Wygnanie dymisjonowanego Wielkiego Wezyra *Chosrewa* Baszy, zostało odłożone do czasu póki tenże Basza nie zapłaci skarbowi długu 11 milionów piastrow; później ma być wysłany do *Moki* nie do *Brussy*. — Poset francuz: *Hrabia Pontois* (Pontua) odwiedził w tych dniach zapowiedziane śniadanie tłuściące, z przyczyny zaślubin *Achmetha Fethi* Baszy z Sułtanką *Attje*, oraz z przyczyny otrzymanej wiadomości o śmierci Króla *Pruskiego*. Zaślubiny Sułtanki *Attje* odbyły się 25go z. m.; dla uczczenia tego radosnego wypadku przygotowano na 28 dni zabawy. Z 48 miu baterji lądowych i marynarki miano codziennie dawać salwę z 5040 strzałów, tak iż na 28 dni przypada 141,120 strzałów armatnich, nie licząc codziennych faierwerków; łatwo poznać iż Muzułmanie w czasie po-

koju najwięcej mają prochu do wachania. Druga siostra Sułtana ma zaślubić *Abbassa* Baszę wnuka Wice-Króla. — Powstanie w *Syrji* z każdym dniem wzrasta; związek między miastami jest przerwany, Górale oblegają znaczniejsze stanowiska *Egipcjan*, tak, iż gdyby *Porta* posiadała choć małą armję lub eskadrę, *Syrja* z łatwością mogłaby być odzyskana. — Statek parowy *Austrjacki* przywiózł podarunki dla Sułtana. — Arcy-Xię *Fryderyk* dał 22go z. m. ucztę na statku *Guerrjera*, na którą zaprosił najznakomitszych urzędników tureckich. — Z *Alexandrii* piszą pod dniem 16 z. m. Wice-Król podczas swojego pobytu w *Kairze*, dał Ule-mom surowe napomnienie, aby starali się wygładzić zniechęcenie Muzułmanów przeciw *Chrześcjanom*. — W *Kairze* odkryto spisek. — W nominacji mianującej *Raufa* Baszę następcą *Chosrewa*, oświadczył Monarcha, że drugi otrzymał dymissję z przyczyny podeszłego wieku.

Włochy. — Listy z *Neapolu* udzielają smutne wiadomości o okropnem nieszczęściu zaszłem 26go z. m. Tego dnia otworzono część kolei żelaznej zakładającej się z *Neapolu* do *Porticy*; bardzo naturalnie, powozy miały tylko przejeżdżać na szynach i stanąć w miejscu gdzie kończy się droga żelazna. Napływ ciekawych do pierwszej przejazdki był nadzwyczajny, wszakże bilety mogły tylko być rozdzielone między osoby najznakomitsze. Król i Królowa chcieli pierwszym powozem cały szereg otworzyć, szczególnie nieprzewidziane okoliczności skłoniły rodzinę Monarszą do zupełnego zaniechania przejazdki. Xżna *Salerno* zastąpiła, przeto jej Matzonek musiał pozostać w miejscu. Powozy zabierały około 300 do 400 osób. Ledwo ruszyły na kolej, maszynista został tknięty apoplexią, a parowóz uwolniony od hamującej go ręki, zaczął z szybkością grotu pędzić przez drogę; niedaleko od punktu gdzie kończą się szyny, znajduje się most przygotowany dla kolei, a jeszcze niezupełnie przykryty; ten most znajduje się nad przepaścią będącą łozyskiem potoku wysychającego latem. W tem to miejscu nastąpiła opłakana katastrofa.

Parówóz runął w otchłań i pociągnął z sobą cały szereg pojazdów. 20 ludzi zostało zabitych na miejscu, o innych nie ma jeszcze szczegółów; tyle wiadomo, iż żaden nie uszedł szwanku. — Król i Królowa Neapolitańscy, odplynęli 27go z. m. do Messyny.

Rozmaitości. — Sąd w Durham skazał 20letniego *Tajlor* na 3-letnie więzienie, za to iż zaślubił 6 dziewcząt! — Sławny Fortepianista *Thalberg* przybył z *Ems* do *Frankfortu n. M.* — W *Tebach w Grecji* zaszła scena szczególna. Jeden z najstraszniejszych bandytów nazwiskiem *Mamalakis* poległ w walce z żandarmerją. Ponieważ wyznaczono cenę za jego głowę, przeto żołnierze ją odcieli i zanieśli do mieszkania matki rezbą ika dla sprawdzenia tożsamości. Z początku pokazano umyślnie głowę innego zbójcy, a starszuszka z wzdrgną i odepchnęła, gdy jej pokazano głowę *Mamalakisa* poczerzoną prochem i kurzem, matka poznała ją natychmiast, a ucałowawszy czoło i twarz zabitego, zawołała: „I taki to koniec miałeś *Konstantynie!* ale zebratrze iakież zasiał, a Król jest sprawiedliwy!” Później włożyła swoje najpiękniejsze suknie i z iannemi niewiastami odśpiewała synowi pieśń pogrzebową. — Gazeta sądowa wychodząca w *Paryżu* donosi, że wciąż 18tu lat żadna zbrodnia nie została ukrytą, i zbrodniarze otrzymali karę przez sprawiedliwość przeznaczoną.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Rzatkowski Adam Dzie: z Kamienia; Krzymusi Tad: Dzie: z Kruszyca; Szaniawski Jak: Dzie: z Kamyka; Radolinski Alex: Hra: z Żelaskowa; Ciechowski Józ: Dzie: z Brzozowa; Zawisza Alex: Dzie: z Rożenka.

DONIESIENIA.

Na założoną przez podpisanego w Banku Polskim pod dniem 21 Czerwca 1834 r. na procent summy Złp. 6.000, udzielony mu przez tenże Bank kwit za Nrem 1284, przypadkiem zaginął; uprasza przeto łaskawego znaleźć o oddanie takiego do zamieszkania jego w Tomaszowie Mazowieckim, lub też do Kantoru PP. Hirschendorff et Rawicz w Warszawie na Tomackiem Nr 739; w każdym zaś razie ostrzega iaby nikt wyżej opisanego Obłigu nie nabywał, bowiem stosowne kroki w tej mierze w Banku już są

przedsięwzięte. Warszawa dnia 4 Lipca 1840. *Fryderyk Knothe* Fabrykant Sukna w Tomaszowie Maz: *Fryderyk Tschisznec*, Fabrykant wyrobów Iglarskich i rozmaitych tkanin z drutu, zamieszkały pod Nr 783 przy ulicy Elektoalnej wprost Sołnej, donosi Szanownej Publiczności, iż u niego można dostać gotowych lub też stosownie do potrzeby zamówić rozmaite wyroby IGLARSKIE, iako też PŁOTNO dręciane na Łasy do Browarów i Gorzeln, także rozmaitej grubości SITA, tak mosiężne iak i żelazne; oraz FORMY do papieru, i tym podobne inne wyroby do jego fabryki należące, za których dobroć i trwałość ręczy.

W dobrach Czarkowy dziedzicznych 100. Xiążąt Radziwiłłów, położonych nad rzeką Nidą w Gubernji Krakowskiej. Ohwodzie Michowskim, istniecie GOBELNIA z Apparatem Pistorjusza do wyrobu dziennego na 10 korcy zboża urządzonym. Zyczący sobie podjąć się w tejże fabrykowania WÓDKI, zechce się zgłosić lub tu w Warszawie przy ulicy Miodowej pod Nr 481, lub też na grunt do Czarków, gdzie o dalszych warunkach zawiadomionym zostanie.

Kto ma wiadomość o terazniejszym pobycie Tomasza Łozikowskiego, rodem z Waldowa, w rejencji Bydgoskiej, który podjął się obowiązku Gorzelnianego i oddał się rączy udzielić do właściciela wsi Ołów w Powiecie Sochaczewskim.

Dzisiaj ciepła stopni 13. Wczoraj w południe 19. **TEATR WIELKI.** Jutro 51 raz *Robert djabeł*. (Dla słabości JPani Halpert i JPana Komorowskiego, dziś *Rita* nie dana).

TEATR ROZMAITOSCI. Dziś 2gi raz *Przebieg* ma raz udało się. Jutro 53ci raz *Wieżnia*. Dom do przednia. 6ty raz *Spis wojenny*.

Dziś widowisko Jeźdźców Konnych w amfiteatrze Hecy. Jutro w Ogródrze Urusa (Ohma) za Wolskimi rogatkami. **WIELKA MUZYKALNA ZABAWA.**

Królikarnia. — Podpisany uwiadania Szanowną Publiczność, iż jutro Orkiestra Wrocławska pod dyktcją PP. Hermana *Albrechta* i *Szyndlera* grać będzie; przytem dostać można Napoiów, oraz Szaparagów, etc.

Jutro w Oraznjerji w Sielecach od 4tej z południa, Panny *Szyfner*, grać i śpiewać będą. Przytem dostać można wszelkich Potraw i Napoiów.

Jutro w Powązkach w Ogródrze u Szulca, a wraze niepogody, w Salonie Oranżeryjnym, na żądanie, iecznie raz Śpiewacy Alpejscy *Dabinger* i *Darre*, na przemian z ORKIESTRA, wykonaniem wyborowych dzieł, bawić będą publiczność. Wnijscie od Osoby zł. 1.

Jutro w handlu *Mazowieckiego* przy ulicy *Bednarskiej* Spindanie: Indyk nadziewa, Łaczka dziko, Pieczeń. Połdewica, Frykas, Kotlej, Fiaki, Kureczka, Raki Chłodnik.

Jutro **STATEK PAROWY** odpływa do JABŁONNY.